

Vyrastanie z detských topánok

★ Dvadsaťročný pretekár Slávie UK Bratislava Roman Krajičovič, zverenec trénerky Vlasty Wawrovovej, sa stal najúspešnejším slovenským diaľkovým plavcom roku 1978. V čs. rebričku je štvrtý.

Nemalo by to nikoho myliť: Československé diaľkové plávanie je napriek významným medzinárodným výsledkom, ktoré dosiahol v poslednom období niekoľkých rokov najmä František Venclovský a Ján Novák vydatými pokusmi cez kanál La Manche, stále v štádiu formovania, kryštalizácie. Ide o odvetvie so skromnými tradíciami len postupne sa rozrastajúcou zásobárnou pretekárov a donekďava s minimálnou podporou pre rozvoj činnosti.

Sportové úspechy vynikajúcich jednotlivcov — ktoré najmä vzhľadom na to, že sme krajinou bez mora, sú vo svete vskutku ojedinelé — a rovnako i obetavá práca hŕstky zanietených funkcionárov však priniesli svoje ovocie aj v podobe zvýšenej pozornosti verejnosti a telovýchovných orgánov. I vďaka tejto spätnej väzbe vznikajú nové oddiely, agilujú sa existujúce, rozširuje sa členská základňa, vzrastá počet pretekov, vypracávajú sa tabuľky plavcov — maratóncov i otužilcov osobitne, uskutočňuje sa medzinárodný styk.

PROBLÉMY NA RIEŠENIE

Ziaľ, v rámci samotného orgánu pre riadenie plaveckých športov „legalizácia“ diaľkových plavcov, vytrvalcov, či maratóncov — nazvime ich hocako — skrátka „nebazénových“ plavcov — pretekárov akosi ustrnula. Dôjme však hneď, že je to do značnej miery vinnou ich samotných, resp. ich funkcionárov a že to platí predovšetkým pre Slovensko, kde sa nenašiel dostatok organizačne schopných a ochotných ľudí pre túto prácu. V dôsledku toho sľubne sa rozvíjajúca práca komisie pre tento úsek pri VZPS SÚV ČSZTV pod vedením Ing. B. Ferienčíka sa zastavila a po sezónach, v ktorých sa uskutočnili aj oficiálne majstrovstvá Slovenska, sa s týmto úsekom neuvažovalo ani pri stanovovaní rozpočtu na rok 1979.

Pri absencii Slovenska sotva môže byť tak reč o práci na úrovni komisie pri Výbore zväzu plaveckých športov ÚV ČSZTV

Treba však povedať, že zastupenie slovenských oddielov by v tomto prípade beztak tvorilo iba zlomok z celkového počtu a ich činnosť sa obmedzuje iba na Bratislavu. Utešené výsledky však vykazuje Sekcia športového otužovania a diaľkového plávania VZPS ÚV ČSZTV. No aj jej činnosť nesie tak trochu pečať zbytočných rozporov vyplývajúcich z tendencií presadzovať záujmy oddielové, prípadne osobné na úkor správneho smeru rozvoja tohto odvetvia. Prejavuje sa to predovšetkým v občasnom nedostatočnom technickom zabezpečovaní súťaží, čo miestami môže ohroziť nielen regulárnosť pretekov, ale — zatiaľ čisto teoreticky — aj bezpečnosť štartujúcich. Sprívetný čin pre každého pretekára a kvalifikovaní, veď známi rozhodcovia by mali byť samozrejmosťou. Plávanie v prírodnom prostredí, často na prestranných vodných plochách, na trati označenej bójami má svoje špecifiká. Preteky by sa mali usporiadať iba vtedy a tam, kde je všetko podľa predpisov zabezpečené. Inak strácajú na svojej vážnosti aj v očiach samotných účastníkov (Vítaz rebrička 1978 mužov Michal Šindelář z Univerzity Brno napríklad po istých pretekoch odmietol prevziať cenu pre najlepšieho s odôvodnením, že súťaž nebola regulárna. Z podobných dôvodov — avšak vinnou nesprávne vybojkovanej trate — bol na iných pretekoch diskvalifikovaný Bratislavčan Krajčovič).

KRÁSA MARATÓNU

Dakomu sa môžu zdať tieto problémy azda banálnymi. Bolo by však skrtivodlivé podceňovať prácu a výsledky týchto skromných a oduševnených športovcov, ktorí svoje športové majstrovstvo preukazujú neraz v nadmiernu náročných podmienkach. Je to prekrásna odnož plaveckého pretekárskeho športu. Pri stanovovaní menej obťažných podmienok sa môže stať v pravom slova zmysle masovou (na bratislavských Zlatých pieskoch sa napríklad viani v lete plávalo 1000 m i pre neorganizovaných plavcov) a v mnohých krajinách

ju propaguje nejedyn bývalý alebo súčasný vynikajúci „bazénový“ plavec (bývalý svetový rekordér Američan Kinsella napr. plával cez La Manche, stále aktívny majster Európy na 1500 m juhoslovan Petrič plával na pretekoch v mori i tohto roku atď.). Za popisovanej situácie v oboch národných zväzoch je situácia taká, že najlepší pretekári zo Slovenska sa pomerne pravidelne zúčastňujú na diaľkoplaveckých pretekoch v ČSR (aktívnych špecialistov — otužilcov pre tento druh súťaží, ktorý v ČSR tiež prebieha, na Slovensku prakticky niet) a tak sa ich mená objavili aj v oficiálnych rebričkoch ČSR zostavovaných podľa účasti a výsledkov na vopred stanovených súťažiach. (Hodnotilo sa maximálne päť štartov s najlepším umiestnením).

VYTRVALCI V REBRÍČKACH

★ MUŽI (hodnotilo sa 42 pretekárov): 1. Šindelář (Univerzita Brno) 140 b., 2. Joulk (Sp. Přerovské strojárne) 109, 3. Ing. Doule (Fezko Strakonice) 109, 4. Krajčovič (Slávia Bratislava UK) 83, 5. Kolář (Slávia Praha) 76, 6. Tomeš (Chemická Ústí n. Labem) 58, ... 14. Ing. Severa (Kovo Bratislava) 24, ... 16. Zajac (Slávia Bratislava) 18.

★ ŽENY (10): 1. Grundová (Chemická Ústí) 200, 2. Kožená (VCHZ Pardubice) 54, 3. Stanovská (Hostivař Praha) 35, ... 8. Skovajsová 8 b., ... 10. Ing. Jenienyová (obe Kovo Bratislava) 5 b.

★ MUŽI — VETERANI: 1. Čermák (Slávia Píseň VŠ) 40, 2. Skovajsa (Kovo Bratislava) 28, 3. Krejsa (Fezko Strakonice) 24, ... 6. Ing. Ferienčík (Slávia Bratislava) 15.

★ SÚŤAZ ODDIELOV CELKOVE: 1. Chemická Ústí nad Labem 339, 2. Univerzita Brno 182, 3. Spartak Přerovské strojárny 166, ... 8. Slávia Bratislava UK 83, ... 10. Kovo Bratislava 65, ... 15. Slávia Bratislava 33 b.

SLOVENSKÝ PODIEL

Olympionik Vlado Skovajsa i Boris Ferienčík patria medzi skúsených pretekárov. Objavilo sa však viacero novších tvárí, z ktorých spôsobil príjemné prekvapenie dvadsaťročný tréningový partner súčasného najúspešnejšieho čs. plavca Rojka, Roman Krajčovič. V lete dokonca reprezentoval v Sýrii, kde štartoval spolu s absolútnou majsterkou ČSSR Grundovou a kandidátom na zdolanie Kanála Joulkom. Z 23 štartujúcich bol desiaty.

Roman je študentom II. ročníka Prírodovedeckej fakulty UK, odbor ochrana prírodného prostredia. Plávať začal ako jedenásťročný v Slovane pod vedením Michala Szabóa, od roku 1974 trénuje v Slávii UK, kde ho postupne viedli M. Filčík a

manžella Wawrovci. Jeho najlepšie výkony z bazéna: 100 m v sp. 59,9, 200 m 2:10,9, 1500 m 18:31 min. Mesačne napláva asi 150 km plus beh a cvičenie na suchu. Keďže diaľkové plávanie ho láka viac a viac, čoraz väčšmi sa naň zameriava aj v tréningu. V bazéne ho usmerňuje Vlasta Wawrová, cennými radami mu pomáha Ján Novák z Pardubíc, ktorý ako druhý čs. plavec po Venclovskom preplával La Manche. Krajčovič štartoval na maratónke po prvý raz pred tromi rokmi na Zlatých pieskoch v Bratislave a domnieva sa, že na rozdiel od bazéna, v prírode možno aj v zrelom veku dosahovať štandardne vynikajúce výsledky.

AKO ĎALEJ?

Predseda Sekcie športového otužovania a diaľkového plávania ÚV ČSZTV Antonín Noříl na margo uplynulého roka a očakávaných perspektív uvriavil: „Uplynulá sezóna charakterizovala skutočnosť, že sa medzi diaľkových plavcov — otužilcov dostalo veľa bazénových pretekárov. Tento príliv poriadne zamiešal poradie v tabuľke. Zvýšila sa úroveň, spôsobil to však aj problémy, lebo na niektorých pretekoch to, čo sú na chladnej vode pripravení dobrí, plavecky sú však slabší, mali problémy so splnením limitu (ten je určený časom o päťdesiat percent horším ako je čas víťaza). Odradzuje to tak našich tradičných účastníkov, ktorí zasa dokážu obstáť v extrémnych podmienkach. Budeme to riešiť a rovnako i hľadať ďalšie cesty ako sprístupniť diaľkové plávanie čo najširšiemu okruhu záujemcov, rozvíjať ho na masovej báze, ale vytvárať podmienky aj pre vrcholových športovcov. Záujem slovenských pretekárov nás potešil v budúcnosti bude treba intenzívnejšiu spoluprácu aj po linke funkcionárskej. Prvé kroky sme k tomu urobili v lete roku 1978 v Brne.“

Záverom sa žiada ešte podotknúť, že v poslednom čase sa vážne nadhodila i možnosť zaradenia diaľkového plávania medzi zväzarmovské športy. Istý branný ráz plaveckých maratónov je nesporný a doriešenie tejto zásadnej otázky bude mať pre charakter, ale najmä ďalší rozvoj tejto odnože plaveckých športov nepochybne určujúci význam.

EUDOVIT MAJOR